

Budgetpropositionen för 2016

Investeringar för Sverige

Budgeten på
fem minuter

Foto: Lars Thulin / Johner

Regeringskansliet
Finansdepartementet

Budgetpropositionen för 2016

Den 21 september 2015 lämnade regeringen sitt budgetförslag för 2016 till riksdagen. Hela regeringens förslag finns samlat i budgetpropositionen som bland annat innehåller regeringens finansplan, regeringens bedömning av hur den svenska ekonomin och de offentliga finanserna utvecklas och vilka ramar det ger för finanspolitiken. Budgeteten innehåller också regeringens förslag till hur statens pengar ska användas samt en beräkning av hur stora statens inkomster väntas bli det kommande året.

Svensk ekonomi och de offentliga finanserna

Regeringen bedömer att konjunkturläget i den svenska ekonomin förbättras de kommande åren. Det beror främst på en starkare utveckling i omvärlden och leder tillsammans med den förda politiken till en fallande arbetslöshet i Sverige. Men konjunkturuppgången är osäker och riskerna för en svagare utveckling är betydande.

Prognos den 21 september 2015

Procentuell förändring om inte annat anges.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BNP*, kalenderkorrigerad	2,4	2,6	2,5	2,8	2,5	2,0
BNP-gap**	-1,8	-1,1	-0,6	0,0	0,2	0,0
Sysselsatta, i åldern 15–74 år	1,4	1,3	1,5	1,4	1,0	0,5
Sysselsättningsgrad, i åldern 15–74 år	66,2	66,6	66,8	67,1	67,2	67,1
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,8	1,2	1,5	1,5	1,1	0,4
Produktivitet***, kalenderkorrigerad	0,6	1,4	1,2	1,4	1,5	1,6
Arbetslöshet, i % av arbetskraften, 15–74 år	7,9	7,6	7,1	6,5	6,2	6,2
Timplön, mätt enligt konjunkturlönestatistiken	2,8	2,5	3,0	3,2	3,3	3,4
KPI, årsgenomsnitt	-0,2	-0,1	1,0	1,9	2,5	3,1
KPIF, årsgenomsnitt	0,5	0,8	1,6	1,8	1,9	2,0
Offentliga sektorns finansiella sparande, % av BNP****	-1,9	-0,9	-0,9	-0,5	0,0	0,3
Offentliga sektorns konsoliderad bruttoskuld, % av BNP	44,3	43,8	42,7	41,6	40,0	38,3

Källor: Statistiska centralbyrån, Medlingsinstitutet och egna beräkningar.

* Fasta priser, referensår 2014.

** Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

*** Förädlingsvärde till baspris per arbetad timme.

**** SCB har efter det att siffermaterialet i budgetpropositionen låsts reviderat den offentliga sektorns finansiella sparande för åren 2011 – 2014. Underskottet 2014 har reviderats till 67 miljarder kronor vilket motsvarar 1,7 procent av BNP.

Detta gör regeringen – Investeringar för Sverige

I budgetpropositionen för 2016 föreslår regeringen reformer för sammanlagt drygt 24 miljarder kronor. Detta tillskott läggs till de 20 miljarder kronor som regeringen aviserade för 2016 i vårbudgeten. Förslagen präglas av en feministisk grundsyn som utgår från att jämlikhet bygger tillit och bättre livsvillkor för alla. Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Foto: Lars Thulin / Johnér, Maskot / Folio, PhotoAlto / Johnér

Investeringar för fler jobb

En av regeringens viktigaste uppgifter är att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen. Regeringens jobbagenda består av tre delar: investeringar för framtiden i bostäder, klimatomställning och infrastruktur, en aktiv närings- och innovationspolitik för fler och växande företag samt investeringar i kompetens och matchning. Ett tydligt jämställdhetsperspektiv ska finnas i agendan.

Investeringar i skolan

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. För att vända kunskapsresultaten i skolan och förbättra likvärdigheten föreslår regeringen satsningar på höjda lärarlöner och stärkt fortbildning för lärare samt på bättre möjligheter till utveckling i de skolor som har störst utmaningar. Reformerna bygger vidare på regeringens tidigare satsningar, exempelvis för fler anställda i lågstadiet.

Investeringar i klimatomställning och energi

Sverige ska vara en ledande kraft i klimatomställningen. Med högt ställda mål ska Sverige vara drivande i de internationella förhandlingarna om ett nytt klimatavtal. Regeringen föreslår därför reformer för att möta klimatutmaningarna, öka andelen förnybar energi och stimulera utvecklingen av innovativ miljöteknik. Det handlar om satsningar på klimatfinansiering i utvecklingsländer, solceller respektive miljöfordon liksom om höjda miljöskatter.

Reformer för ökad välfärd och trygghet

Sverige ska vara ett land präglad av jämställdhet, rättvisa och gemensamt ansvarstagande. Regeringen föreslår därför ett flertal reformer för att svensk hälso- och sjukvård ska vara i världsklass som bland annat tar sikte på att förbättra kvinnors hälsa. Bland reformerna finns även sänkt skatt för pensionärer, en avskaffad bortre tidsgräns i sjukförsäkringen, ökad trygghet och möjligheter för alla barn samt höjd föräldrapenning på grundnivå.

Bättre mottagande och snabbare etablering

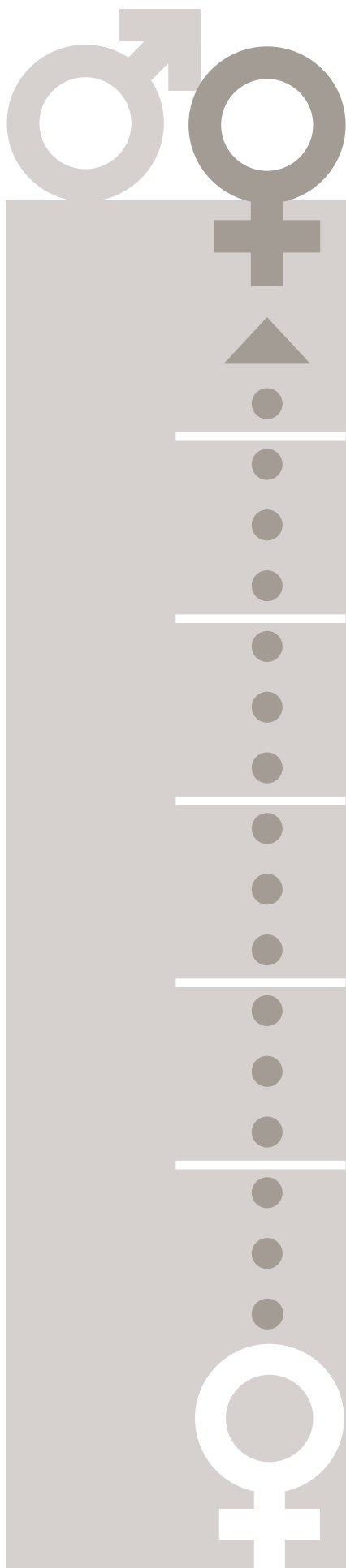
Sverige ska ha en långsiktigt hållbar och rättssäker migrationspolitik som värnar asylrätten. När fler människor söker en fristad i Sverige ställs höga krav på samhället att ta vara på och utveckla den resurs invandringen innebär. För de som beviljas uppehållstillstånd är det viktigt med en snabb etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Regeringen föreslår därför reformer för snabbare etablering av nyanlända samt höjd ersättning till kommunerna för mottagandet.

Sverige i världen

En orolig omvärld kräver förmåga att försvara Sverige och ta del av ansvaret för dem som drabbas av konflikt. Regeringen föreslår därför ökade ambitioner vad gäller biståndet. Det föreslås också ökade insatser mot terrorism. Därtill föreslås som ett resultat av en överenskommelse mellan regeringen, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna ökade medel till försvaret.

Foto: Maskot / Folio, PhotoAlto / Johnér, Christian Ferm / Folio

Ökad ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män

Regeringens förslag under mandatperioden har inneburit att den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män har stärkts.

Höjningen av barndelen i försörjningsstödet i denna proposition ökar inkomsten mer för kvinnor än män eftersom det är vanligare att kvinnor är ensamstående med barn.

En höjd grundnivå i föräldrapenningen är också en reform som främst gynnar kvinnor, eftersom kvinnor tar ut fler dagar på grundnivå.

Det förhöjda grundavdraget för pensionärer innebär en skattesänkning för både kvinnor och män. Kvinnor har i större utsträckning än män låg pension och kvinnor lever i genomsnitt också längre än män. Förslaget kommer därför att gynna kvinnor i större utsträckning än män och bidrar således till minskade ekonomiska skillnader mellan män och kvinnor.

Av de budgetförstärkande åtgärderna har det avtrappade jobbskatteavdraget och ingen uppräkningsgräns vid uttag av statlig inkomstskatt en större effekt på inkomsterna för män än för kvinnor. Orsaken är att fler män har inkomster över skiktgränsen för statlig inkomstskatt och den gräns där avtrappningen av jobbskatteavdraget börjar. Fler män än kvinnor berörs därför av förslagen och de män som berörs får också i genomsnitt en högre skattehöjning.

De föreslagna begränsningarna av ROT- och RUT-avdragen kommer att minska både kvinnors och mäns disponibla inkomst. Män gör i genomsnitt avdrag för större belopp vilket innebär att effekten blir större för män.

Reformer

Effekt på finansiellt sparande i offentlig sektor

miljarder kronor	2016	2017	2018	2019
Investeringar för jobb				
Investeringar för fler bostäder	5,50	6,10	6,10	6,10
Infrastruktur och transporter	0,10	0,15	0,08	0,08
Investeringar i kunskap & kompetens	1,15	1,66	1,66	1,66
Aktivt stöd till långtidsarbetslösa m.fl.	0,87	1,19	1,26	1,31
Aktiv näringspolitik	0,26	0,29	0,29	0,27
Jobb i hela landet	0,92	0,96	0,96	0,87
Investeringar i skolan				
Lärlöner	1,50	3,00	3,00	3,00
Skolreformer	1,01	0,85	0,77	0,59
Höjd skolschablon för asylsökande barn	0,39	0,29	0,24	0,22
Investeringar i klimatomställning & energi				
Klimatfinansiering i utvecklingsländer	0,50	0,50	0,50	0,50
Solceller	0,23	0,39	0,39	0,39
Miljöbilspaket	0,09	0,19	0,22	0,24
Miljö- och energisatsningar	0,37	0,45	0,45	0,44
Reformer för ökad välfärd & trygghet				
En trygg ålderdom	2,07	2,07	2,07	2,07
Jämlik, jämställd & tillgänglig hälso- & sjukvård	2,86	2,79	3,02	3,02
Bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen avskaffas	0,27	0,29	0,28	0,33
Trygghet & möjligheter för alla barn	0,63	0,63	0,63	0,63
Ökade stöd till kulturen	0,18	0,39	0,39	0,37
Stöd till ideella organisationer	0,25	0,26	0,27	0,27
Höjd föräldrapenning på grundnivå	0,26	0,28	0,29	0,27
Bättre mottagande & snabbare etablering				
Bättre kommunmottagande	1,14	2,67	2,99	2,27
Snabbare etablering	0,85	0,94	0,98	0,97
Sverige i världen				
Försvarsöverenskommelsen	1,32	1,90	2,20	2,32
Förstärkning Säkerhetspolisen	0,07	0,07	0,10	0,10
Bistånd	0,38	0,38	0,38	0,38
Övriga reformer	1,40	1,54	1,20	1,34
Summa reformer	24,57	30,21	30,70	30,01

Källor: Tabell ur budgetpropositionen för 2016.

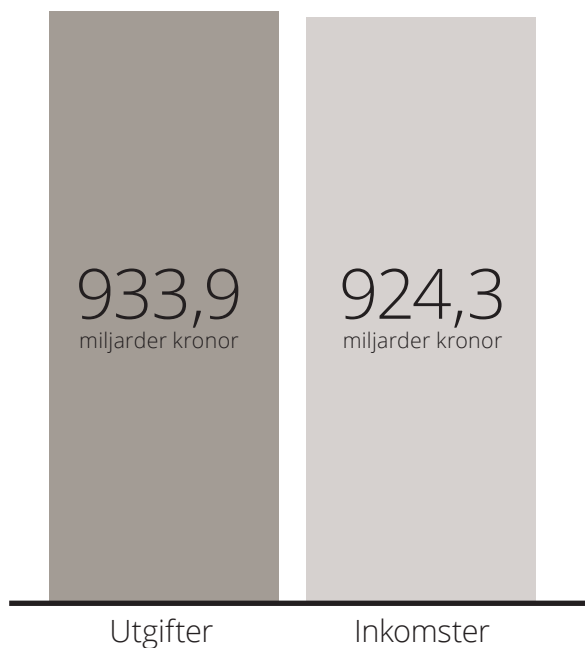
Finansiering och budgetförstärkningar

Effekt på finansiellt sparande i offentlig sektor

miljarder kronor	2016	2017	2018	2019
Inkomstökningar				
Avtrappning av jobbskatteavdraget	2,71	2,71	2,71	2,71
Ingen uppräknig av nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt för 2016 & begränsad uppräknig för 2017	1,67	2,80	2,80	2,80
Slopad skattereduktion för gåvor	0,25	0,25	0,25	0,25
RUT-avdrag (halverat tak för personer under 65 år + slopad matlagning m.m.)	0,09	0,09	0,09	0,09
ROT-avdrag	5,57	5,57	5,57	5,57
Särskild löneskatt för äldre (6,15 %)	1,77	1,71	1,68	1,67
Tidigarelagd slopad nedsättning av socialavg för unga	0,39			
Höjd beskattning av sparande på investerings-sparkonto & i kapitalförsäkring	2,00	2,00	2,00	2,00
Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter	0,18	0,18	0,18	0,18
Höjd energiskatt på bensin och dieselbränsle samt förändrad skattebefrielse för vissa biodrivmedel	4,29	4,66	5,55	6,46
Förändrat undantag från skatteplikt för elektrisk kraft	0,10	0,19	0,19	0,19
Omläggning av filmstöd	0,00	0,27	0,21	0,23
Utgiftsminskningar				
Avskaffa samordnings- & tillgänglighetsmiljarden	1,00	1,00	1,00	1,00
Höjt tak högkostnadsskydd äldreomsorg	0,07	0,15	0,15	0,15
Avskaffad jämställdhetsbonus	0,00	0,32	0,36	0,38
Ändrad uppräknig av assistansersättning	0,46	0,93	1,52	2,21
Avskaffande av etableringslotsar	0,48	0,64	0,53	0,45
Ändrade ersättningar för kommunmottagande	0,70	1,46	1,70	1,90
Beräkningsteknisk överföring VÅP	0,44	2,83	2,91	5,19
Övriga budgetförstärkningar	2,50	2,67	2,64	2,55
Summa finansiering och budgetförstärkningar	24,66	30,42	32,04	35,96
Effekt offentliga finanser	0,09	0,21	1,34	5,95
Beräkningsteknisk överföring till hushållen		0,21	1,34	5,95

Källor: Tabell ur budgetpropositionen för 2016.

Det totala budgetförslaget för 2016 i siffror

Utgifterna för staten föreslås uppgå till 933,9 miljarder kronor under 2016. Inkomsterna för staten beräknas uppgå till 924,3 miljarder kronor under 2016. Statens ekonomi beräknas därmed få ett underskott om 9,6 miljarder kronor under 2016.

Regeringskansliet

Produktion: Finansdepartementet

Tel: 08-405 10 00

E-post: fi.registrator@regeringskansliet.se

webbplats: www.regeringen.se/budget